

Memo

Datum: 12 mei 2026

Onderwerp: One-pager netcongestie en bereikbaarheid

One-pager Bereikbaarheid

Aanleiding

In onze regio dreigt er een aansluitstop op het elektriciteitsnet. Deze ontwikkeling heeft directe en indirecte gevolgen voor de opgaves in het ruimtelijk en sociaal domein. De snelle elektrificatie van mobiliteit leidt tot een sterk toenemende vraag naar elektriciteit. In veel regio's kan het net deze vraag niet tijdig faciliteren, wat directe en indirecte gevolgen heeft voor het mobiliteitsdomein.

Vanuit het provinciale Actieplan Acute Netschaarste zijn verschillende werksporen opgericht. Vanuit het werkspoor 'beheersen' is er een algemene impactanalyse opgesteld. Daarbij zijn er eerste beheersmaatregelen opgesteld. Deze impactanalyse en beheersmaatregelen worden via de regio's gedeeld met de gemeenten om het gesprek aan te gaan, maar ook om aanvullingen op te halen.

Impactanalyse werken bij algehele aansluitstop

Gevolgen domein bereikbaarheid

- Nieuwe laadpalen (AC en DC) kunnen niet worden aangesloten of worden vertraagd.
- Elektrisch bouwmaterieel kan niet laden, wat leidt tot vertraging of stilstand van projecten.
- Aansluiten van nieuwe verkeerslichten en bruggen wordt bemoeilijkt.
- Groei van laadinfrastructuur blijft achter, waardoor de adoptie van elektrische voertuigen wordt afgeremd.
- Bedrijven kunnen elektrische logistiek niet invoeren of opschalen.
- Hogere kosten door noodoplossingen, zoals aggregaten en tijdelijke voorzieningen.
- De elektrificatie van voertuigen op de markt overstijgt de beschikbare laadcapaciteit.

Sectorale impact

Openbaar vervoer (busvervoer)

- Elektrificatie is vaak contractueel vastgelegd in concessies. Nog reëel met netcongestie?
- Onvoldoende netcapaciteit bij depots belemmert uitvoering, met risico op niet halen van afspraken

Maritiem en stedelijk watervervoer

- Elektrische boten (bijv. in binnenstedelijke grachten) kunnen beperkt laden.
- Walstroom in havens kan niet altijd worden gerealiseerd, waardoor emissiereductie uitblijft.

Logistiek

- Elektrische stedelijke distributie stagneert door gebrek aan aansluitingen.

Effecten op systeemniveau

- Verminderde laadzekerheid voor gebruikers en bedrijven.
- Elektrificatie van mobiliteit loopt vooruit op de ontwikkeling van energie-infrastructuur.
- Zero-emissiezones nog haalbaar? Luchtkwaliteitsdoelen komen in gevaar.

Eerste ideeën beheersmaatregelen

Slim laden en vraagsturing

- Versneld opschalen van slim laden
- Sturen op laadtijden op basis van netbelasting.
- Verplicht toepassen bij nieuwe laadinfrastructuur.

Gedragbeïnvloeding

- Burgers: stimuleren van laden buiten piekuren (bijv. via prijsprikkels).
- Logistiek: nachtladen en contractuele afspraken over laadtijden.
- Publieke sector en OV: laden buiten piek als standaard werkwijze.
- Snelladers: gericht inzetten voor spreiding, maar terughoudend vanwege hoge piekbelasting.

Centrale laadlocaties en energiehubs

- Clustering van laadvraag in slimme laadpleinen.
- Combinatie met batterijopslag en lokale energieopwek.
- Toepassing bij logistiek, OV-depots en stedelijke mobiliteitshubs.

Sectorgerichte maatregelen

- OV: flexibiliteit in concessies en optimalisatie van laden.
- Infrastructuur (bruggen/verkeerslichten): energiezuinige ontwerpen.

Mogelijke beleidsaanpassingen door netcongestie (tijdelijk)

- Temporiseren van elektrificatie-eisen.
- Ontheffingen binnen zero-emissiezones als overbrugging.